

הסתערות על עמדה מבוצרת

22017

בנסינו הקצר — אך רווי מעשים — של צבאנו טרם נכלל כל לקח של התקפה הבתי על מערך עמדות המבוצר כיד הטכניקה החדישה, והמוגן בכל מכלול אמצעי האש אשר לצבאות הגדולים. השלמת כושרו של איש הצבא שלנו מצריכה התמצאות גם בסוגיה המורכבת של התמודדות כזאת, בין מלוא אמצעי המחץ החדישים לבין כוח הביצור והאמצעים הטקטיים המקובלים אשר לרשותו של המחוגן. הסקירה על דרכי "מלחמת עמדות" מסוג זה, כפי שנתגבשה בשלבי מלחמת העולם, מובאת כאן על מנת להרבות הבנה ויכרת האפשרויות השונות בה, הן לגבי ההגנה והן לגבי דרכי ההתקפה.

הדבר שחשוב לזכור תמיד בענין עמדות מבוצרות נוסח זמננו הוא שאין לתקפן. אך אם מוכרח אתה לתקוף עמדה כזו, כאשר יקרה לעתים, הרי אפשר לעשות את הדבר בדרך שתבטיח סיכויי הצלחה המתקבלים על הדעת. במה הדברים אמורים? — אם דקדקת בעיבוד תכניתך והכנותיך, — פעולות הצריכות זמן.

האמור לעיל הנז, בעצם, כל מה שתמצא כרגיל כתוב בחוברות ההדרכה, ולאחר כך עוברות הן לדון בדרכי השמדתם של מבני-פטון קטנים ובשימוש בכלי-נשק שונים למן התותח ועד ללהביו, וכיצד לפרוץ דרך תיל באמצעות טורפדו-בנגלור, אך מס' תבר שבכל אלה לא קיפנונו אלא 5 אחוזים מן הנושא כולו. כי 50 אחוזים מכל התקפה מוצלחת על איזור מבוצר נשלמים לפני ראשית ההתקפה. ושאר ארבי עים וחמשת האחוזים כוללים את ניצולו המוצלח של ההישג. בש. השמדתם בפועל של פיצורי האויב היא, לאמיתו של דבר, מלאכה קלה, בדעתנו היכן מקומם ובהיות ברשותנו, במקום הנכון ובשעה הנכר נה, החיילות, הכלים, והאספקה הנדרשים לביצוע מלאכה זו. חשיבותן של הפקודות והתכניות להתקפה קטנה יותר מחשיבותה של עריכת חזרות לשם נסיון ושל ההכנות המפורטות, הדרושות כדי שאותן הפקודות והתכניות יהיו יפות לביצוע כהלכה.

תכונותיהם של כלי הנשק והביצורים

ישנן כמה עובדות, שהודגמו בבהירות ע"י נסיון הקרבות באיטליה בחורף 1943/4, שכל המנתח את בעית התקפת-הסער על ביצורים בני זמננו חייב להביאן בחשבון. אף על פי שאין בעובדות הללו כל חידוש, מתעלמים מהן לעתים קרובות מדי. האש הארטילרית הבלתי-ישיירה השפעתה ההרסנית או המשתקת על עמדות, המחופרות יפה ויש להן מחסה מעליהן, השפעה מועטת היא או מבוטלת. נדבכי אבן או לבנים בעובי כמה רגל, בטון מזוין או

שה לו בערכו, יעצרו כל פגז ארטילרי, פרט לגדולי-הקליבר ביותר. עמדות גרמניות היו עשויות לעתים קרובות נקבות בצדי גבעות, או מוצבות מאחורי בניי אבן עבי-קירות, או בתוכם. מרבית להשתמש בתיבות-שדה עשויות בטון ופלדה. ודרושות כמה פגיעות ישירות של פגזים מבקיעי-שריץ בנקודה אחת של המטרה כדי שיחדרו לביצורים כאלה, כי בפגיעה אחת לא יהא די. פיזורם הרגיל של פגזי כל הקטרים של הארטילריה (כשהשימוש הוא באש בלתי-ישיירה) רב הוא מכדי להבטיח יותר מכמה פגיעות ישירות, כל שכן כמה פגיעות ישירות בזה, בנקודה אחת מנקודות המטרה. תחמושת ח.ג.מ. אינה חודרת אלא בקושי חדירת-מה לנדבכי אבן, לתוך פלדה, או בטון, פרט לתותחים שקטרים 8 אינש ולגדולים מהם. בשעת מחסומי אש ארטי-לריים נמרצים ביותר ליד סן-פיטרו ועל הנזהר רפידו באיטליה¹ הוסיפו אנשי מכונית-היריה הגרמניות לקיים אש דייקנית על קווי-החיפוי הסופיים² שלהם ועל חיילותינו התוקפים. במקרים רבים היו לתיבות השדה הגרמניות אשנב-ייריה, שרוחבם היה רק כדי השחלת הקנה של מכונית-היריה, והיו מצוידות בפריסקופים לשימוש המכניניים.

אין מטרות הנראות מאליהן לתותחים ולחיילות בשדה-הקרב. אפילו בשטח מגולה רק לעתים רחוקות הצליחו לאתר תיבת-שדה או עמדות-תותח גרמניות בטרם קרבו אליהן כדי מאה יארד. וזהו תוצאת הסר אה הנעשית במומחיות של משמעת חמורה בקיום "נוהג הסואה", של אבק-שריפה בלתי-עשן באמת של קלעים נותבים כאלה, שאינם מתחילים לבעור בטרם ירחקו כמאה יארד מנקודת מוצאם, מלועה של מכונית-היריה הגרמנית. התותחים מוצבים בין עצים.

(1) בקרבות בסמוך לקסינו, חורף-אביב 1944. — המעור (2) קווי-האש האחרונים, בהם חייבת אש המגינים לעצור את התקדמות התוקפים. — המער. (3) המושג "אבק שרפה בלתי-עשן", הקיים זה עשרות שנים, הגיע רק בתקופה האחרונה לידי התגשמות שלמה למעשה. — המער.

האיתן
אימן

מעט
כמה
ההכנה
עלול

או שי
מחזית
צלומי
מדויק
ו. ו. יתק
הגנים,
מכונו
והתנש
למקום
לעתים
כדי
שבע
לא
כמש
כהלכו
בקירו
בשעה
תייער
בשעה
חיבו
מנים
בין
שלוש
חטי
טיים
בשל
או
ופלד
או
ה
ולני
לים
עברו
לכב
יצור
המ

האיתנות הנפשית של החייל היא בשלושת - רבעיה הבטון העצמי הבא מתוך איסון יעיל והרגשת כושר יופי. שאר עשרים וחמשת האחרים - תוקף הכרתו של החייל, כי הוא לוחם לתכלית הראויה להתכבד.

מעטים האנשים שיחרפו נפשם ויסכנו את עתיד משפחותיהם רק כדי להתקדם עוד כמה סילין במעלה הדרך. יש להביא את החייל לידי הרגשה, כי אכן נעשו כל ההכנות האפשריות, כי ההצלחה הובטחה בכל הדרכים, וכי אף על פי שההתקפה עלולה לעלות במחיר יקר, הרי הצלחתה תביא תוצאות מכריעות ומרחיקות לכת

או שיש להם שדות-אש אוגפים, באופן שהצופים מחזיתם אינם רואים את להב הלוע. פענוחם של צלמי-אוויר אנכיים נותנים עכשיו תמונה כללית מדויקת מאוד של מתקני ההגנה. אבל גם לפי תמונה זו יתקשה הצופה לציין את הנקודה המדויקת שבין הגנים, החומות והבנינים לומר, "זהו מקומו של קן מכונות-יריה". לאחר שזחל החייל על פרסו, זחל והתנשף דרך מוקשים ותיל, תחת אש פגזים, והוצמד למקומו באש מכונת-יריה מטוח קרוב, הרי רק לעתים רחוקות יהא מסוגל לכוון אש ארטילרית עד כדי פגיעה. מטרה, או אפילו רק לציינה לחבריו שבעורפו.

לאמיתו של דבר, אין כלל "הסתערות", פשוטה כמשמעה, של חיל רגלים, על עמדה המבוצרת כהלכה. אדם שכידון או רימונים בידו אינו "לוחם" בקירות פלדה וביטון. כל שכן שאינו עושה זאת בשעה שניתכת עליו אש רובים ומכונות-יריה המסתעירות וזו בזו, מכמה כיוונים שונים מטוח קצר, או בשעה שהאויב מטיל אש מרגמות וארטילריה על תיבות-השדה שלו עצמו. — נוהג הרווח אצל הגרמנים כשהם ניתקפים, אנשים אינם שוטפים ועוברים, בין בהליכה בין במרוצה, דרך סבכי תיל, שעמקו שלושים או ארבעים רגל, שבכל רגל ורגל שבו יש חוטים להפעלת מוקשים, פחיות-מוקשים ומוקשים פלסיים¹. אי אפשר להכות בכידונים אויב המסתכל בשלות נפש בכל פסיעה מפסיעותיו דרך חרכי ראייה או פריסקופ, כשהוא שרוי מעבר לקירות ביטון ופלדה, דברים כאלה מצויים לעתים רק בפקודות או במגרשי האימון.

החזירה בריכוזים המוניים לאיזור מוגן כהלכה — ולגיצולו של הישג כזה — ע"י חילות-שריון, הפוער לים בפני עצמו, וביחוד ע"י טנקים, היא נחלת ימים עברו (חוץ מבעתונים). הטנקים כפותרים במידה רבה לכבישים, או שטחים אחרים האידיאליים לגביהם. צורים² המוני של מוקשים, תותחים א.ר.ט., רק

(1) שאינם "נשמעים" ע"י מגלה מוקשים רגלי. — המער.

טות ורימוני יד א.ר.ט. קיצצו לחלוטין את כנפי הטנק. התקדמויות בזק, כזו שהיתה מרומא לעבר הצפון, באיטליה, או זו שפרצה מתוך נורמנדיה — בצרפת, מתאפשרות רק בשעה שההתנגדות היא קלושה (או אינה קיימת כלל) על פני אזורים רחבים. ואפילו אז נקל לעצור למשך שעות ע"י קבוצות-צלפים קטנות, המצוידות במכונות-יריה ומקלעים, תותחים א.ר.ט. ומוקשים, אלא אם כן נלחם הרגלים אל הטנקים. בהתקפה על אזורים המאורגנים להגנה כהלכה יכול רכב-שריון:

1. לספק סיוע קרוב של טנקים לבטליונים של חיל-הרגלים בקו החזית.
2. לספק תותח-מנוע משוריינים, כדי שיתנו את אשם משטחים קדומניים המועדים לאש האויב.
3. לספק רזרבים ניידים (של טנקים ומכוניות-שריון), שמהם אפשר יהיה להאבק בהתקפות הגדול של האויב ולשגר פטרולים לאורך קו-עורף חסרי חיפוי.
4. לספק כוחות-סיוע ממונעים מהירים, בשעה שהתנגדות האויב חלשה, או אינה קיימת כלל.
5. להמציא תובלה משוריינת לחיילות, לתותחים ולציוד במעברים מסוכנים, או באיזורים הנתונים לאש אויבת.

למפציצי-צלילה אין אלא השפעה מועטה על איזורים מבוצרים, לא זו בלבד שהפיזור התקין של הפצצות גדול מכדי לפגוע פגיעות ישירות במטרות קטנות, כעמדות תותחים, אלא שההסוואה בשדה הקרב מעלימה מעיני הטייס כל מטרה נראית שאפשר לכוון אליה. למרות הדוחים³ עוצרי-הנשימה בענין הדיוק מרחיק הלכת של הפצצת-צלילה במקרים מסויימים, הרי יותר משמציינים מקרים כאלה את הכלל מציינים הם את היוצא מן הכלל. דיוקה של האש הא.ר.מ. וגידול עצמתה מניעות את מפציץ הצלילה להיות מהיר בטיסתו ונחפו בכיוון פצצותיו יותר מאשר בשלביה הראשונים של המלחמה. לעתים הוחטאו החטאה שלמה גשרים, פרשות דרכים ואפילו ערים קטנות; השפעת הפצצה לגבי איזור מוגן

מכוונת בראש ובראשונה כלפי רוחם של שני הצדדים, — אעפ"י שנגרם גם נזק מסוים, אם מרכיבים מאות גיחות של מטוסים על פני איזור של כמה מאות מטר מרובעים.

ריכוזים גדולים של מרגמות הם גורם רב כוח חדש, המחזק את הטקטיקה של ההגנה. מספר המרגמות בשדה הקרב הוכפל הרבה מונים, אך המרגמה הרקטית רבת-הקנים היא גלגולן רב המשמעות ביותר. בהיותן זולות במחירן, קלות במשקלן, ובעלות קצב-אש, המהיר לאין ערוך יותר מזה של ארטילריה, עשויות הן מרגמות-הרקטות הגרמניות בעלות שש הקנים להנעה מהירה ברכב-מנוע מנקודה מסוכנת אחת לחברתה, בחזית איטליה. בירותן בסוללות בנות 20 ויותר מרגמות, שילחו המרגמות הגרמניות לפנייתן עצמת אש, שעלתה על זו של בטליוני ארטילריה רבים¹. בשעת קרבות קסינו ועל נהר רפידו היו מטילים בכמה שניות כמה עשרות פגזים כבדים על חבורות קטנות של חיל-רגלים תוקף, אש כזו ממלאה בריכוזה המטיל מורא את החסר לדיוק פגיעתו ול-יעילותו של כל פגז בודד.

מלחמת העולם הקודמת העמידה את מכוונת-היריה. מלחמת העולם השנייה — מעין "מכוונת-ארטילריה".

מוקשים פלסטיים של עץ ובטון, וביחוד מוקשים גנדי-אדם, מעמידים לפני התוקף בעיות נוספות, וקשה לגלות את כולם באמצעות מגלה-מוקשים.

ההסתערות

כל פעם שנתקלים בעמדת-מגן מבוצרת חדישה, יש להכיר בבירור, כי התקפה עליה היא אופרציה, המצריכה תכונה מרובה, לפי סגולות הזמן והמקום. הכללים התקינים מן הלוגיסטיקה של זמן ומרחב נעשים נמנעי-שימוש למשך פרק-זמן זה. עוסקים אנו במצור, ולא בקרב ערוך. שוב אין השאלה "מתי נוכל לתקוף?", אלא: "איך נוכל להצליח?"

התנאים העשויים להבטיח השמדת עמדה מבוצרת מתהווים מאליהם בכמה שלבים לפי סדר זמנם, אשר כל אחד מהם יש לבצעו בסדר הנכון, לפני שאפשר יהיה להצליח בעשיית השני.

הבה נבחן את השלבים כסדרם, וכן את השימוש במכשירים וכלי-זין של זמננו, לשם ביצועם.

(1) ברוב חטיבות הארטילריה של הצבא האמריקאי: צירוף של 3 סוללות בנות ארבעה כל-ייריה — בסה"כ 12 כל-ייריה. — המער.

1. משלטי התצפית עלי-יירות בכוח-האש

נושאי-הצלב היו בונים מגדלי-עץ גבוהים שניתן היה לגלגלם קדימה עד שאיפשרו משלטי-ראיה ויריה על חומות הטירה הנצורה; והם היו בונים מגיני-עץ כבדים שאפשר היה לדחפם על גלגלים ולקרובם אל טירות המגינים, להגנת הקשתים, הקטפולטות (זורקי בליסטראות) ואילי-הברזל. כיום שוב אין זו אותה מלאכה ישנה נושנה. המכשירים נשתנו ומשלטי תצפית שוב אין פירושם רק עמדה שליטה במקום גבוה. ודאי, יש יתרון ל-נקודה גבוהה, כיון שהיא מאפשרת לצופים מעטים לצפות על שטח רחב-ידיים. אך העובדה היא, של-עתים קרובות תיטב התצפית אל מעלה גבעה יותר מאשר אל מורדה, כיון שראשי הגבעות חשופים כרגיל ונותנים לאויב את האפשרות לראות, "צל-ליות", בעוד שבגאיות יש מאות נקודות מסותרות שאפשר לצפות מהן. יש להביא בחשבון שהמגן ישתמש לצרכיו ברמות. על התוקף להציב הרבה צופים. בהרבה משמרי תצפית מסותרים בסמוך לאויב ככל האפשר.

דבר זה ישמש פיצוי לחסרון אותו מרחב-הראיה האפשרי ברמה שליטה. ואלו כאן מתרכזו כל צופה בפרטי הפרטים של שטח קטן; הם חייבים להיות מחופרים ומוסוים כהלכה, עם חרכי-ראיה מסודרים, כדי שיוכלו לשהות ביום ובלילה ככל האפשר סמוך לקוי החזית האויבת. בלילה יש לשלוח משמרי תצפית ותשמוע ארעיים, עוד יותר קרוב לאויב, ואם אפשר גם אל בין עמדותיו. בדרך כלל יש לקיים משמרות תצפית ושמיעה מוסתרים בקרב מערכת עמדות האויב ומעבר לה. דבר זה אפשר לעשות על-ידי פטרולים הנעים בלילה ומסתתרים ומסתכלים ביום, ובשעת הצורך הם פועלים כך ימים מספר עד שממלאים את משימתם.

את החקירה המפורטת הזאת של עמדות האויב יש להשלים ע"י פיענוח של הצילומים, צילומיו של קורפוס האיתות² והצילומים מן האויר, הנעשית ע"י עובדים מאחורי הקו הקדמי — כך שמים אנו כל אמה מעמדת האויב תחת זכוכית מגדלת ויכולים לישר, לרשום ולקבוע במקומו שבטבלת-התצפית, כל רחש, צבע, צורה ותנועה חשודים שחלים בשטחו, ובה בשעה, יכולים אנו למנוע מן האויב ידיעה בדרך של תצפית, או פטרולים, על הכנותינו אנו —

(1) לאמיתו של דבר, הופיע עוד בימי העולם הקדמון: מימי דמיטריוס פוליאוקרטוס, "מקעקע הערים" הנודע של תקופת הדיאדוכים; וכן פותח אחריו בצבא רומא. — (2) בצבא ארה"ב, התפקיד של צילום עמדות האויב מן הקרקע מוטל על "קורפוס האיתות" (חיל-הקשר).

ע"י כך שאנו עושים את כל עבודתנו ותנועותינו בשעות החשכה, ובשעות האור הכל מוסתר היטב; וע"י כך שאנו מקיימים סמוך לאויב קו מאורגן כהלכה של משמיר-חוץ. בשלב זה של הכנותי עושה גם התוקף משהו להתבצרותו הוא. יתרונו הגדול של האויב בנקודת המוצא הוא, כי בהיותו שרוי מתחת לכמה אמות של בטון ונדבכיראבן, ומוגן לבטח מפני תצפית ואש, חסרים החיילות התוקפים בשעת התקדמותם כל מחסה מפני אשם של מטילי הרקטות רביר הקנים, המרגמות והארטילריה. כל צעד מצדדי התור קף, וכן שלהבת הלוע של תותחיו, מאותרים מיד ע"י צופי האויב ומורעים לאשו.

מגיני העץ הכבדים, שהשתמשו בהם נושאי-הצלב, וגם חפירות הגישה (אל המבצר שנועד להילכד) של חפרי המאה התשע-עשרה, אינם כיום תחבולה לפתרון בעיה זו; אך התחבולה מצוא תמצא בעזרת הפלדה-המקשה ודרכי התחפרות חדישים.

הטנק הוא "המגן הנע" של ימינו. טנקים ביניים או כבדים, כשתותחים בעלי מהירות-לוע גדולה קבועים בהם, הנם הכלים המתאימים ביותר לפריצת ביצורים חדישים. יש להכין בשבילם מראש עמדות אש במרחק אלף או אלפיים יארד מעמדות פלי היריה של האויב, המחופות ע"י גבנוני קרקע, או מחופות רות, — כשצריח-הטנק מוזקר רק כדי שדה אש מתאים. יש להכין דרכי גישה אל כל עמדה מן העמדות האלה, ויש לחזק ולשפר דרכים צדדיות, כדי שהטנקים הראשונים לא ישבשו עד בלתי-יכולת לכלי הרכב הבאים אחריהם להשתמש בהן. את העבר דה הזאת כולה יש לעשות בלי רעש, בחסות החשכה, ואת החמרים יש להסתיר בשעות היום. דבר זה צריך זמן. אם אין כמות מספקת של תותחי-מנוע (לחמיכה בטנקים), אפשר להשתמש בתותחים הגדולים ע"י מכונות, ומוטב שיהיו אלה תותחים א.ר.ט. או א.ר.מ. היערים במהירות לוע רבה בתחמושת חודרת-שריון. אכן, תותח מסוג זה מצריך זמן ועבודה יתרים לבנין עמדות אש בשבילו, עם כיוונו מעליהם ומחסה לצוותי התותחים. וכך יש לעשות גם בשביל מכונות-היריה, מרגמות ותותחי-הרגלים, שגם הם יתמכו בהתקפה ואזי, כשתחל מלאכת היריה, יהיו לתוקף, לעומת היתרונות הללו של המגן, על כל תיבת-שדה של האויב שנים או שלושה תותחים משוריינים ("תותח המנוע"), או מחופרים (שאר הסוגים), בטוח אש-הכינון-הישיר. אכן, אין להעתיק את התותחים לעמדותיהם המוכנות הללו אלא ממש עם תחילת ההתקפה. בלילות הקודמים להתקפה יש לחפור חפירות צרות, פתוחות באזורי-כינוס קדמיים ולאורך דרכי

הגישה שסומנו, כדי שהחיילות, הנעים בזה אחר זה, קדימה, אל קו נקודות המוצא להתקפה יוכלו למצוא מחסה לעצמם בזמן שהיות במסע או הרעשה נמרצת. ע"י כך לא יגולה ממילא שום דבר לאויב. האויב ירה כבר מזמן טיווח מדוקדק אל כל דרכי הגישה הטובות ומשהתחילה ההתקפה יציפן באש. אך אשו לא תזיק אלא מעט לאנשים שפוזרו בחפירות צרות. ואלו בשביל חבורות-הסער הקדומות ביותר ביותר כדאי בהחלט להכין מחפורות (בחזק שיש בו כדי להבטיח מפני רסיסי פגזים ופצצות בזמן ההכשרה הארטילרית שתקדם להתקפה).

זכור תזכור, שעד לשלב זה לא קשר התוקף את עצמו כלל. הסיכום עד כה הוא, כי התוקף פרץ ועבר דרך איזור-ההבטחה החיצוני של האויב ויצר את התנאים לריכוז אמצעים עדיפים הרבה בטוח-הסתערות, ולא שילם במחיר זה אלא בעבודה ובזמן. עתה יכול הוא להלום מטוח קרוב בכל עת, ועם זאת, יתכן כי עיקר כוח המחץ שלו נמצא אותה שעה — ואמנם כך צריך להיות מצב הדברים — 20, 30 או יותר מזה קילומטרים משם, וכך, גם אם לא יתקוף לעולם באותה נקודה מסוימת, מכל מקום ריתק אליה את תשומת לבו של המגן, — כאן ובנקודות אחרות דומות בחזית רחבה. כללו של דבר, הוא הצליח ליטול לידיו את היוזמה. מעכשיו מתאפשרת לו גם האפשרות, כי הנה יכול הוא להשתמש בתחבורה חדישה כדי להביא בשעות מועטות כוחות מכריעים הכרעה מוחלטת לשם מגע מקרוב עם האויב בכל אחת מן הנקודות שרווחים גדולים מבדילים ביניהן.

2. מציאת האויב

לפנים היו המפקדים נוטים לעוט לתוך הקלחת, בשעה שעדיין אין להם אלא מושג כללי וקלוש בדבר עמדות האויב וסוגי הביצורים, מושג שנצטרף מעיון בצילומים האוויריים ומן הדו"חים של השירות הסודי. אפשר שדי בכך לקבלת ההחלטות האיסטרטגיות של המפקדים, אך תועלת מועטת היא לבחור מבחורי הרגלים, לבשר ודם, הנדרש להיאבק בחשכה עם "מכונה זו לטחינת בשר" העשויה בטון ופלדה, או לתותחן ב"משחית-הטנקים" שאינו יכול לראות דבר, והוא צריך למטרה, המוגבלת לנקודה מסוימת, שאליה יכולו את אשו. כי לאתר עמדת תותח בצילום אוויר הוא ענין בפני עצמו; וענין אחר הוא שיהא חייל בקו החזית מסוגל לדייק להצביע על שיח או ערמת אבנים על גבי הקרקע ולומר: "זהו!"

הפטרוליים, התשמועות, משמרי התצפיות והצילור מים האויריים שלנו יאתרו בודאי, במשך ההכנות בשטח שאליו צופים, כמה מקיני כלי-היריה, שדות המוקשים, מכשולי התיל ועמדות המרגמות והארטי-לריה של האויב. כל מה שגילו, לא יהיה מן הסתם אלא חלק מועט מן ה"נ"ל. אלא שהצעד השני הוא לבזר על ידי בדיקה מושכלת, נבונה ומפורטת של גוף האיוור, את כל המקומות שלפי האומדנא ישתמר שו בהם להצבת כלי יריה ושימת מכשולים, נוסף על אלה שאותרו. לא סתם איזורים, שמשערים כי הוצבו בהם קיני כלי-יריה, אלא נקודות בשטח, שאליהן יוכלו לכוון את צירי כוונתיהם תות-חניהן של הסוללות הא"ט. של "משחיתי הטנקים", של הטנקים ושל פלוגות תותחני-הרגלים.

לא ניתן לחשב כינונם של כל תותחים אלא כדי אינטשים בלבד. וזאת לזכור: כדי להרוס תיבת-שדה שעובי קירותיה הוא כמה רגל, יש צורך לפגוע כעשרים פגיעות ישירות באותו קיר בטון עצמו. הדרך הטובה ביותר לבדיקה הזאת היא על יסוד צילומים אלכסוניים של איזורי קו החזית של האויב, העשויים מגובה מועט. צילומי האויר מצוינים הם לגבי איזורים המרוחקים יותר מעבר לחזית הלאה, אבל לבדיקת האיזורים הקדמיים ביותר יפים יותר צילומים פאנוראמיים, שנעשו מעמדות תצפית קדומות גיות לכל אורכה של החזית. הם נותנים למפענח הצילומים ולקציני-המטה אותה נקודת-ראיה שישנה ליוזבאי ולתותחן בקו החזית, ומאפשרים הפצה מהירה ומדויקת של האינפורמציה המפורטת ביותר מן החזית לעורף ומן העורף לחזית.

כך נבנה תמונה מוחשית, מסויימת, מפורטת, ציר-לומית, של איזור ההתקפה, כפי שהיא נראית לחייל בקו החזית. רק כשהתמונה הזאת, מלאה כל צרכה ויש בה כדי לערוב להטלתם של ריכוזי ארטילריה מדויקים על מכשולי-תיל, שדות-מוקשים, עמדות מרגמות וכדי להבטיח את דיוקה של האש הישירה אל קיני מכונות-היריה ואל התחפורות באיוור שנבחר לחדירה, — רק אז אפשר לפתוח בהתקפה מתוך סיכוי מתקבל על הדעת להצלחה.

"קרב שירות הידיעות" — זה הוא המאבק האמיתי, המצריך פעולה וחקירה תוקפניים ומותאמים למן הטוראי שבפטרול ועד למפקד. אם זוכים במאבק זה וכל האמצעים הדרושים מצויים לשימוש, — מובטח השאר.

כך, ע"י סיום מוצלח של שני השלבים הראשונים מגיעים אנו לידי שליטה פסיכולוגית, במצב, למעשה, ערכנו מלחמת עצבים על החיילות המגינים, שלא

ניתן להם אלא להדחק בחוריהם ולתהות בנפשם על רוע הגורל שיאונה להם. לראשונה יהיו דרוכים וערים מאוד, אך במשך הזמן תרפה בהכרח מתיחותם, ושאננותם תרבה. אין כל ברכה בנסיונות לעבור בחפזה על פני שלב זה של הפעולה, באורח של הכנות-לחצאין.

3. החזרות ועיצוב הבטחון העצמי

אין לך פעולה הדורשת שלימות במלאכת הצוות של היחידה, עד לאחרון אנשיה, כעקירת אויב תקיף ממערכת עמדות מבוצרת כהלכה, את ההתקפה צריכים לבצע חיילות מאומנים היטב, המעורים במלאכה-תם. אנשי כל צוות כזה — כיתה וכן מחלקה — חייבים לדעת זה את זה גם בשמותיהם הפרטיים. מן ההכרח שיעבדו קודם לכן יחדיו כצוות, באימונים או בקרבות קודמים. הם צריכים להאמין באמונה שלמה, איש ביכולת חברו ומהימנותו. מן ההכרח שלקראת השתתפותם בהתקפה יחזרו בעוד מועד חזרות על תבנית, הדומה ככל האפשר למציאות, של ביצורי האויב. בפעולה כזאת קטן הוא או אפסי ערך כם של תגבורות-מילואים, "ירוקות", אשר אנשיהן, שנצטרפו זה עתה ליחידה ואינם מכירים זה את זה, כל-שכן אם לא אומנו אלא אימון ראשוני ולא עמדו קודם לכן באש. דברים אלה מובנים מאליהם. קבוצות כדורגל מתאמנות חודשים ושנים לקראת משחקי העונה הגדולים, ואף-על-פי-כן לעתים קרובות מדי יצאו כיתות רובאים — צוות בן שנים-עשר איש — להתקפה על ביצורים גרמניים, כשיותר מחצי מספר אנשיהן סיימו את האימון הראשוני בן שלושה עשר השבועות, ולא הרבה יותר מזה. והיו בתוך יחידות חיהם רק כמה ימים ואך בקושי הכירו זה את זה לפי המראה, כל שכן לפי השם והיכולת. הקמת צוותי אדם כאלה, וחזרות כאלו, גם הם צריכים זמן. אפשר להגשימם לפני שני השלבים הנ"ל של ההכנות להתקפה, או בד בבד עמהם.

האיתנות הנפשית של חייל היא בשלושת-רבעיה הבטחון העצמי הבא מתוך אימון יעיל והרגשת כושר גופני. שאר עשרים וחמשת האחוזים — תוקף-הכרתו של החייל, כי הוא לוחם לתכלית הראויה להתכבד, מעטים האנשים שיחרפו נפשם ויסכנו את עתיד מש-פחותיהם רק כדי להתקדם עוד כמה מילין במעלה הדרך. יש להביא את החייל לידי הרגשה, כי אכן נעשו כל ההכנות האפשריות, כי ההצלחה הובטחה בכל הדרכים וכי אף על פי שההתקפה עלולה לעלות במחיר יקר, הרי הצלחתה תביא תוצאות מכריעות ומרחיקות לכת. והאמת היא, כי ראשית חכמה, אין

לתקוף עמדה מבוצרת, המוגנת בכוחות חזקים, אלא אם כן נתקיימו כל הדברים האמורים לעיל. זאת היא הרוח שנטעו בברור בקרב צבאות-הברית בפרוס הפלישה לנורמנדיה, תחת אשר הגרמנים קפאו על שמריהם מן הצפייה הממושכת והמתוחה במחפרותיהם.

4. אש-מכונה-מהרסת

והנה מוכנים אנו להתקפה. עכשיו עלינו, ראשית כל, להלוך בחומות האויב — חומת האש, המוקשים ותביעות-השדה — עד כדי פירצה בה. יש צורך בכמר יות אסטרונומיות של פצצות ופגזים. אכן, לצורך זה הוכרחנו לנהוג במשך כמה שבועות במידת החסכון ולהמנע מפיוור כמיות גדולות של תחמושת לתפקי-דים שאינם אלא בחזקת „הטרדה“ בלבד. אנו מביאים בחשבה את תותחי הכינון-הישר שלנו לעמדותיהם, הבא „וסנן“ אותם אחד-אחד או שנים-שנים בלילה, במשך כמה לילות. עמם בא צוות מועט ככל האפשר, שבמשך היום הוא מסתתר. עיקרם של צוותי התותחים מצטרף סמוך להתקפה ממש. אין אנו יורים אפילו יריה אחת, עד היותנו מוכנים לפתוח במאות תותחים גם יחד. ההפתעה היא מבוקשנו; אם לא נזהר, ישמיד האויב כמה מתותחינו, בשעה שננסה להציבם בעמדות אחד-אחד. תחילה מובאים התותחים הנגררים אחרי מכוניות-משא ולאחר זאת, סמוך להתקפה מובאים תותחי-המנוע המשוריינים והטנקים. את הצילומים, המראים את עמדותיו הידועות והמשוערות של האויב, צריך לחלק לכל המפקדים, עד למפקדי מחלקות של תותחי-הכינון הישר ועד בכלל. מצוינים בהם איזורים של כל מחלקה, וכן מקומן של המטרות-הנקודות אשר באיזור המוקצה, שהטיפול בהן הוטל על תותחים מסוימים, במשך ה-הרעשה המכונה. הצפת השטח באש סתמית, נוסח אש-מחסום ארטילרית, מחוסרת כל ערך. מפקדי מחלקות וכיתות, וכן התותחנים הבודדים, סיירו תחילה את עמדותיהם ודייקו לאתר איש איש את המטרות „הנקודות“ שלו. כל תותחן יודע מהו מספר הפגזים, שעליו לירות לכל מטרה שסומנה לו, כדי להשיג תוצאה יעילה: למשל, עשרים וחמש הפגזים חודרי-שריון, שאחריהם יבואו חמשה פגזי ח.ג.מ., לשם יתר „תוקף“, אם יהיו מאתם תותחים, היורים למקום מסוים, שנועד לחדירה, וכל אחד מהם יטפל בשש מטרות, הרי לפי קנה-המידה שצויין כאן לרוג-מה, יצריך מחסום-אש זה במשך שלושים הדקות סך-הכל של 36,000 פגזים. אלא המעשה עלול להמשך כפליים או פי שלושה, הכל לפי מספר המטרות שיש לטפל בהן. ויש להנחת, כי לא רק מקום אחד יסומן

לחדירה. זולים הפגזים מחייו של אדם. ברור, כי מחמת אש הניתכת בקצב כזה, ניתן להעביר בהקדם תחת שבתה כל מקום בו עלולה להמצא תחפורת-תותח אויבת — וזה בשל שטחה המוגבל של כל נתיבת חדירה שנבחרה. יש להנחת, כי אש נגד-סול-לית של האויב לא תסריר את תותחי-הכינון הישר האלה אלא הטרדה מועטת. מפני תצפית מטוח רחוק ודאי יבטיחם העשן, ואלו צופי האויב, הקרובים עד כדי יכולת להשיב אש מכוונת ישירה, אין ספק שמוחם יהא נתון לדברים אחרים, בשעה שמאתים תותחים מהיריירה יפתחו עליהם במטחים של אש-מקרוב. על כל פנים, התותחים וצוותיהם מחופרים היטב, ולא יפגעו קשה באש ארטילרית. בשעה שהתיתוח ישר-הכינון מטיח בפני הבטון, הפלדה וקורות-העץ העבות, פורץ מחסום-אש נמרץ של ארטילרית השדה פירצה דרך מכשול-התיל ושרדות-המוקשים לאורך עורקי-החדירה שצוינו בתכ-נית. על כמה רצועות, שכל אחת מהן רחבה מאתים יארד בערך והן מובילות דרך השטח הקדמני של האויב, ניתכים פגזים מתוך צפיפות של פגז אחד לפחות לשטח של ד' על ד' מטרים, בפיוור. יש להש-תמש במנגוני הדלקה, שכוונו להתפוצצות לאלתר עם המגע במטרה, ורק בהם, כי אין אנו שואפים להרוס „קינים“ מבוצרים, או ציוד, — כוונתנו היא להשחית את סככי התיל, „חוטי-המלכודת“ להפעלת מוקשים-טמונים ומוקשים שעל פני הקרקע. באיזורים המוגבלים, שבהם אותרו איתור מפורש מכשול-תיל או מוקשים, או שיש חשד שהם מצויים שם, מגבי-רים את ההרעשה. מרגמות-הרגלים גם הן מעבות את אש הארטילרית.

יש צורך בכמויות אסטרונומיות של תחמושת, ויש לרכז מנין מכסימלי של בטליוני-ארטילרית¹ בתפקידים אלה, כדי להשלים את ה„פירצה“ בזמן הקצר ככל האפשר. מאליו יובן, כי גם לאחר כך לא יתהוו מתוך פעולה זו נתיבות אל מטרות שבווער מהם המכשולים לחלוטין. הכרח הוא שיתהוו „חרי-צים“ צרים, יפים למעבר; ויש לשער כי מוקשים נגד אדם ו„חוטי-מלכודת“ למוקשים ידוללו או לפחות יחשפו עד כדי שלחייל הרגלי יהא סיכוי מתקבל על הדעת לבטחונו. מכל מקום, גם אז יוסיפו להיות כמה מכי, והרי תמיד מוסיפות להתקיים גם האר-

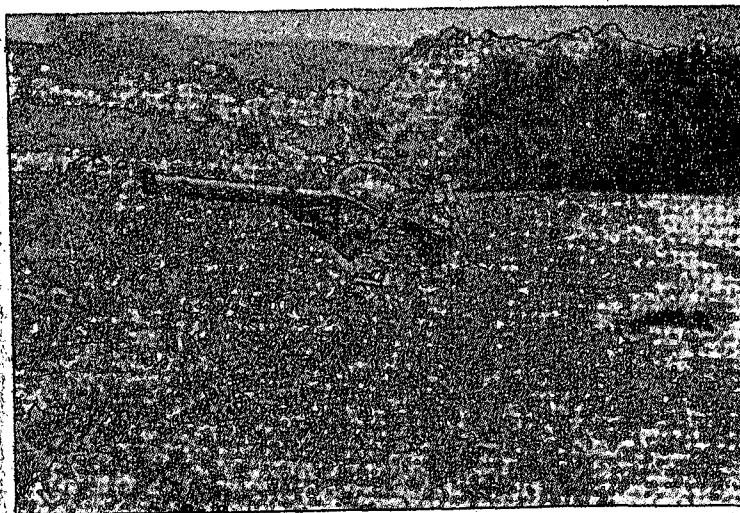
(1) „בטליון של חיל-תותחים“ בצבא ארה"ב הוא המונח לציון חטיבה בת 12 תותח (בארטילרית-השדה), שברוב צבאות אירופה, — צרפת, גרמניה, ברית-המועצות היא צירוף של שלוש סוללות בנות 4 תותחים כ"א. ונקראת Gruppe בצרפתית Abteilung בגרמנית ואלו בבריטניה, מאז תיקוני 1939, נקראת חטיבת ארטילרית בגודל זה בשם „סוללה“ (battery) — המער.

שעתיים. צריכה זו להיות תמונה של כל כלי-המש-
חית של צבא שלם המרוכזים נגד מטרות קטנות
כחוד של מחט בקטע, ששניים או שלושה בטליוני-
רגלים מצויים בו. באוקינוס השקט יכול צי המלחמה
שלנו להופיע לפתע פתאום כרעם ביום בהיר ובמשך
שעות מעטות, מטוח הכינון הישיר, לשחוק עד אבק
את ביצוריו של אי-אלמוגים ועוררי בכל כלי משחית,
למן פצצות בנות אלפיים ליטרה (900 ק"ג) ועד
לפגזים בני ששה-עשר אינטש (40 ס"מ). ואלו על
היבשה נמשך תהליך זה שבועות וגם חודשים, לפי
שבה יש להסיע ציוד בכוח-אדם, דרך ביצות ובין
רוכסי הרים, תחת תצפית אויב, המצויד בתותחים
הרבים והגדולים כתותחין, בשעה שמקום המצאו
של קרהגנתו העיקרי של האויב אינו ידוע אל נכון,
יש לקצוב להכנות הללו לפחות חמשה או ששה ימים
ולילות, גם בהיות התנאים טובים ביותר, בהיות
תכניותיו נשלמות ונבדקות ע"י חזרות לפרטיהן
ודקדוקיהן בעוד מועד, והציוד מן הטיפוסים הרצויים
ביותר מצוי אצלנו בשפע.

(עוד יבוא)

טילריה והמרגמות של האויב, והרי ילוד-אשה אינו
יכול בתכלית הפשטות להיות על פני הקרקע, בעמדה
בפני עמדה מבוצרת, מקום שעפאים ועצים נותני-
מסתור הוסרו-ממנו, וכל אמה של קרקע נתונה לאש
אויב. אם אין אפשרות להשתמש בטנקים מתחילה —
ולעתים קרובות אין אפשרות כזאת, — יהיו שוחות
הפצצות והפגזים המחפה היחיד לחיילות-רגלים ב-
לכתם ברגל. הוביצרים בני 8 אינטש (20 ס"מ) וכלי-
יריה גדולים מהם, בצירוף פצצות בנות 250 ליטרה
(כ"112 ק"ג) או יותר, עשה יעשו את השוחות גדולות
כדי לשמש מחפה לאדם או לחבורה קטנה, תעודתם
הראשונה של הארטילריה הכבדה והמפציצים תהיה,
איפוא, בעת ההכנה הארטילרית המהרסת — לעשות
שוחות כאלה כל 15 — 10 יארד לאורך עורקים ש-
סומנו. הרעשה כבדה כזאת משפיעה גם השפעה פסי-
כולוגית ניכרת על אנשינו ועל האויב, וכן תמיד
יתכן שכמה מן הפצצות והפגזים הללו יפגעו פגיעה
ישירה בכמה מעמדות התותח ומן המכשולים, ויתמכו
תמיכה נוספת בחיילות המסתערים.

כך, תוך פתאומיות ממוטטת-עצבים, פורצים אנו
פרץ בביצוריו הקדמיים של המגין במשך שעה-

התמונה הניתנת כאן של
צות קנה-ללא-רחע — אופיינית
מאוד להפעלתו הטקטית המושפעת
מהגורמים הטכני והטופוגרפי, הכלי
שבתמונה זאת הנו בן 57 מ"מ,
אולם גם לגבי מסיבות הפעלתו
של הקנה בן 75 מ"מ — דומים
הנם הדברים ביסודם. בבחירת
העמדה שואפים להבטיח (כאשר
ביחס לכל כלי-אש אחר וצותו),
עד כמה שאפשר, מחפה לאנשי
הצות, ע"י כך שיימצאו מאחורי
איווה, "תל-חזה" טבעי (או שפוך),
כבתמונה שלפנינו, בהם, לגבי
הקנה-ללא-רחע יהיה זה רק
מחפה קדמי בלבד; כי כל מחפה
קרוב מאחור, יהיה לרועץ
לאנשי-הצות: וזאת בשל פלט
הגזים והלהבות אחורה,
מהקצה העורפי של הקנה, — דבר
שהיה הופך כל "מכתש", או
הפירה, למעין מלכודת-מות עבורם,
דוקא המרחב הפתוח, הנמוך יותר

מה, כתף — "קפלה-קרקע" — שעליה מוצב הכלי — הוא המאפשר לאנשי הצות את פעולתם תוך המכסימום האפשרי
של בטיחות; אם כי ודאי שהיו חשופים לפגיעות הן של אש מרגמות והן ע"י "נפצי-אויב", או קלע-שראפנל, של
פגזים ארטילריים, מלמעלה ומאחור; ואף מידת המחפה מלפנים תהיה מוגבלת.
וגם זאת נשקף מתוך התמונה: שבאם רק יתמיד הכלי זמן כל-שהוא באותה עמדת-אש, לאחר שכבר
גילה עצמו ע"י יריות ראשונות — יהיה נתון גם לסכנת פגיעה ע"י מכוונות-יריה, נשק אנטי-טנקי, וכיוצא בזה
מדויקים בעלי אש שטוחה למדי, כי בשל הגובה המועט של מסלול-התעופה שלו, השטוח עצמו עד מאוד (כמטר
אחד מעל פני הקרקע), ואף בשל רגישות יחסית של הפגזים, נאלצים אנשי צותו להציב את הכלי בעמדות-אש
גבוהות יחסית; ואין כלל לדבר לגביו על התחפרות לעומק. נקל להבין, איפוא, עד כמה חשוב הגורם המשולב
של הפתעה, אש זריזה, והסתלקות מידית בהפעלתו הטקטית; ועד כמה בחירה קולעת של המקום
ההוא רבת-כשרון — ואם ישנו הזמן (בהגנה), גם הכשרה יעילה של שבילי-נסיעה, תעלות-זחילה וכיוצא בזה — והכנות
מספר עמדות-חילופין (גם בהתקפה) — מכרעות לגבי סיכויי ההצלחה, הפגיעה באויב, והשמירה על הצות ועל הכלי.